

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg er enig med udenrigsministeren i, at selve debatten om satellitovervågningen af fiskerne tager vi i morgen. Det er jeg enig med udenrigsministeren i, også tiden taget i betragtning.

Men jeg må dog gøre det synspunkt gældende – og det må udenrigsministeren jo også forholde sig til – at der her i Folketinget har vist sig et flertal, som ikke ønsker, at der skal være satellitovervågning af danske fiskere, og at regeringen fremlægger et forslag på regeringskonferencen om, at noget sådant skal kunne vedtages med flertalsafgørelser.

Det må da give anledning til tanker hos regeringen. Det må da give anledning til en vis overvejelse, når man på et sådant område her altså arbejder for i praksis at kunne gennemføre noget, som et flertal i Folketinget faktisk har sagt at man er modstander af.

Det, jeg oplever, er, at ministeren stiller sig op og prøver at komme med en eller anden forklaring på, hvorfor det er meget fornuftigt. Da er det, jeg siger: Hvad er dansk interesse? Ja, dansk interesse er vel, så længe der ikke har været en folkeafstemning om et givet emne, det, som flertallet i Folketinget ønsker. Men det er ikke den politik, regeringen fører på det her område, kan jeg så konstatere.

Kent Kirk (KF):

Ja, jeg havde også håbet, at udenrigsministeren i sin besvarelse ville have præciseret lidt nøjere, at det, man arbejdede på på regeringskonferencen, var at få en traktat, der kom til at hænge sammen på en sådan måde, at Danmark kunne være fuldgyldigt medlem af EU på alle områder; men det hørte jeg desværre ikke her fra talerstolen.

En anden grund til, at jeg bad om ordet, var udenrigsministerens bemærkninger om satellitovervågningen. Jeg mener, at man sagtens kan fremføre de argumenter, som udenrigsministeren gør, at teknisk set kan det være et effektivt kontrolredskab osv. Men er det virkelig rigtigt, at Danmarks riges udenrigsminister går ind for, at man skal overvåge borgerne via satellitter? Er det virkelig rigtigt? Jeg forstår det ikke, hvis det er rigtigt.

Ønsker man også, at EU skal udvikles til, at man kan overvåge borgerne i EU via satellitter? Jeg synes, det er ubehageligt, og det er i virkeligheden den diskussion, vi skal have i morgen; det er ikke om den tekniske side af, hvor effektivt vi kan kontrollere hinanden.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Jeg tænkte det nok; det var lidt sent overhovedet at bringe det emne op. Det skal ikke gentage sig her og nu.

Men lad mig da understrege, at det ikke er sådan at forstå, at det sæt af forslag, som Danmark har fremlagt vedrørende bekæmpelse af svig, hvor man kan bruge flertalsafgørelser, har noget at gøre med det regelsæt, som gælder for satellitovervågningen; det er andre sager.

Så må jeg bare sige kort til fru Charlotte Antonsen: Jeg kunne ikke genkende mit eget standpunkt vedrørende forsvarspolitikken i det, der blev gengivet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Forespørgsel nr. F 17:**Forespørgsel til statsministeren og udenrigsministeren:**

»Hvad kan regeringen oplyse om forhandlingerne ved den igangværende EU-regeringskonference?«

Af Keld Albrechtsen (EL) og Kristian Thulesen Dahl (DF).

(Forespørgslen anmeldt 4/10 96. Fremme af forespørgslen vedtaget 10/10 96).

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg skal allerede nu meddele, at hvis der bliver fremsat dagsordensforslag, vil afstemningen først finde sted i forbindelse med Tingets møde i morgen.

Begrundelse**Keld Albrechtsen (EL):**

Årsagen til, at vi har bedt om at få en forespørgsel, er simpelt hen den, at vi ønsker, at partierne skal have mulighed for at fremsætte dagsordensforslag i forlængelse af den redegørelsesdebat, der har været, og derfor har vi også fuld forståelse for det, hvis regeringen i sin besvarelse af forespørgslen skulle finde på at henvise til den debat, der lige har været.

Besvarelse

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Det er ikke hver dag, jeg kan sige til hr. Keld Albrechtsen: Som talt ud af min mund.

Jeg skal henvise til de bemærkninger, der blev fremsat under behandlingen af det forrige punkt på dagsordenen.

Forhandling

Keld Albrechtsen (EL):

Jamen jeg vil gerne takke for besvarelsen.

Det er klart, at når vi har bedt om en forespørgsel med det formål at kunne foreslå en dagsorden, er det selvfølgelig af den enkle årsag, at vi har en dagsorden at foreslå, og at begrundelsen for den er alvorlig.

Vi har allerede haft en diskussion om de problemer, der ligger omkring forholdet mellem Maastricht-Traktaten og grundloven og den verserende retssag.

Det er jo således, at Det Radikale Venstres årsmøde har vedtaget at opfordre Det Radikale Venstres folketingsgruppe til at sikre, at ratifikationen af resultatet af regeringskonferencen først påbegyndes, når retssagen er afgjort, det vil sige endeligt afgjort ved Højesteret.

Nu ved jo ingen, hvor længe det kan vare, men vi ved, at det kan vare ganske længe og også væsentligt længere end regeringskonferencen. Efter vores opfattelse er det elementært demokrati, at vi ikke kan begynde at lave folkeafstemning og endelig ratifikation, hvis det skulle gå så uheldigt, at en ny traktat blev godkendt ved en folkeafstemning, før vi har fundet ud af, om den eksisterende Maastricht-Traktat er i strid med grundloven. Derfor mener vi, at det bør fastslås af Folketinget, således at spille-reglerne står klart.

Jeg håber, at partierne i Folketinget kan stå fast på det synspunkt, at vi i hvert fald ikke skal ud og lave noget i denne sag, som er en overtrædelse af grundloven.

Jeg har tidligere på dagen orienteret de andre partier i Folketinget om det udkast til dagsorden, som vi har udarbejdet, og jeg vil håbe og tro på, indtil det modsatte er bevist, at man alle her i Folketinget burde kunne blive enige om som en elementær ting at stemme for et sådant forslag. Jeg er endnu ikke klar over, om det kan lade sig gøre, men nu vil jeg i hvert fald fremsætte følgende forslag til motiveret dagsorden:

Forslag om motiveret dagsorden

»Idet Folketinget opfordrer regeringen til at arbejde for, at ratifikationen af resultatet af EU-regeringskonferencen først påbegyndes, når der foreligger en endelig afgørelse i retssagen om Maastricht-Traktatens forhold til grundloven, går Folketinget over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 14).

Første næstformand (Ivar Hansen):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (Se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Ove Fich (S):

Formålet med denne forespørgsel er jo ganske klart. Det er en teknisk og måske også lidt besynderlig manøvre for at få lejlighed til at stille en dagsorden, som man ikke kunne stille under den redegørelsesdebat, vi havde for et øjeblik siden.

Jeg synes egentlig, det er lidt ærgerligt. Jeg synes nemlig faktisk, at vi har haft en udmærket debat om redegørelsen. Jeg vil godt opfordre til, at vi gør det ved andre lejligheder igen. Denne debat kunne efter vor opfattelse have stået alene. Men nuvel, Enhedslisten kunne ikke nære sig. Der skal være en dagsorden, og her er den så.

Om den vil jeg gerne sige, at vores opfattelse er, at nu skal regeringskonferencen køre færdig. Nu skal der forhandles, og først når regeringskonferencen er afsluttet, ønsker vi at tage stilling til den videre procedure. Det er Socialdemokratiets holdning. Det betyder jo selvfølgelig også, at vi er imod den foreslåede dagsorden.

Charlotte Antonsen (V):

Jeg skal også tilkendegive, at Venstre er imod Enhedslistens dagsorden, og vi kan stemme for regeringens – (*munterhed*) – som ikke er blevet fremsat endnu.

Det, der er afgørende for os, er, at Højesteret hverken kan eller skal bestemme, hvornår politiske beslutninger om EU's fremtid tages. Venstre respekterer, at Højesteret er den dømmende myndighed, men omvendt forventer vi altså også, at Højesteret respekterer, at det er parlamentet, der træffer politiske beslutninger.

Men jeg har et hængeparti fra før, for jeg har et spørgsmål til statsministeren. Statsministeren

kom i debatten før ind på, at institutionelle ændringers omfang afhænger af, hvor mange nye lande der skal med i EU. Det, jeg så godt vil spørge om, er: Er det en holdningstilkendegivelse? For det er jo velkendt, at Danmark ønsker, at alle de nye østeuropæiske lande, alle ansøgerlandene, skal med så hurtigt som muligt. Betyder det, statsministeren sagde her under redegørelsesdebatten, at Danmark nu går ind for f.eks. simple flertalsafgørelser, at vi går ind for, at der skal mange flere lande til at blokere direktiver?

Udtalelsen fra statsministeren var sådan set interessant, for hr. Ove Fich har haft en lang diskussion med andre partier her i dag netop om det spørgsmål, hvor jeg opfattede hr. Ove Fichs holdningstilkendegivelse som lettere tilbagetrasket og lidt forsigtig. Men så hører jeg altså statsministeren komme ind her til sidst med noget, der for mig lyder, som om den danske regering, i hvert fald den danske statsminister, går ind for, at fordi vi siger ja til mange nye lande, må vi også respektere, at der skal mange flere lande til at blokere beslutningerne.

Er det korrekt opfattet?

Kent Kirk (KF):

Jeg skal kort meddele, at man jo føler sig fristet til at stemme for den her dagsorden fra Enhedslisten, specielt når man ser, at den er formuleret efter det radikale landsmødes dagsorden. Og det sker da en gang imellem, at De Radikale kan formulere noget fornuftigt, så man kunne virkelig være fristet.

Men så på den anden side må man jo sige, at det nok ikke er så klogt alligvel. Det er så også til det radikale parti. Det er nu ikke så klogt, at vi sådan uden videre binder os til en bestemt procedure. Det er nok lidt klogere, at vi nu gør regeringskonferencen færdig og så ser, hvordan situationen er til den tid.

Så selv om jeg føler mig meget fristet, og selv om den konservative folketingsgruppe er indkaldt til møde her i aften for at tage stilling til dagsordenen, så tror jeg, det ender med, at vi i morgen vil sige, at vi ikke kan støtte den pågældende dagsorden. Men jeg lover, at jeg vil overveje det meget nøje i nattens løb.

Steen Gade (SF):

For SF er det vigtigste i diskussionen om, hvad der skal ske, efter at regeringskonferencen er slut – for det er jo den, der tages hul på i dagsordenskrigen her – at der skal være en folke-

afstemning om resultatet. Så mener vi også, at den folkeafstemning ikke kan finde sted, før denne retssag er afsluttet. Det har vi ikke noget imod at tilkendegive, og derfor vil jeg gerne sige, at vi er endt med, selv om formuleringen vel er en smule anderledes end det, jeg egentlig står og siger her, at vi vil stemme for det fremsatte dagsordensforslag.

Når jeg sagde noget om formuleringen, så er det jo, fordi der står, at Folketinget skal opfordre regeringen til at arbejde for – og det er måske en lidt speciel formulering. Sagen må vel være, at det er en betingelse for ratifikation, at man kender resultatet først. Men jeg forstår, at hr. Keld Albrechtsen har haft travlt med at skrive andre partiers vedtagelser af, og derfor er formuleringen måske ikke helt præcis her til Folketinget.

Ikke desto mindre, hvis den kommer til afstemning, så agter vi at stemme for.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jamen jeg vil gerne sige tak til hr. Steen Gade, fordi han har forståelse for baggrunden, hvorpå det her er opstået, og det er fuldstændig korrekt, at vi i denne sag har overladt formuleringen til Det Radikale Venstres landsmøde. Det var for at sikre en vedtagelse.

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil sige til hr. Keld Albrechtsen, at det da gerne må blive en vane, det dér med at kopiere Det Radikale Venstres landsmødes vedtagelser og sætte dem frem som egne forslag. Det kan vi have meget glæde af fremover. Jeg vil da hilse velkommen, at der er så stor interesse for vort landsmøde og dets i øvrigt meget fornuftige vedtagelser.

Men jeg synes, det er tankevækkende, at vi nu her har brugt mange timer, fire eller fem timer, på at diskutere EU-regeringskonferencen og derunder har talt meget om, hvor uforståelige alle EU's procedureregler er, og det er ikke noget, som almindelige mennesker forstår. Jeg tror ikke, der er ret mange mennesker, der forstår, hvorfor det er nødvendigt for hr. Keld Albrechtsen at bede om en forespørgselsdebat ekstra blot for at få lov til at foreslå en dagsorden.

Der er også mange af Folketingets egne procedurer, som er ganske uforståelige. Så det vil vi da arbejde videre med, tror jeg, at vi måske skal gøre vores egne regler lidt mere fornuftige.

Fra Det Radikale Venstres side vil vi sige, at vi synes ikke, det er rimeligt, at det er Enhedslisten, der skal bestemme, hvornår vi skal fastlægge proceduren for, hvordan vi ratificerer resultatet af regeringskonferencen, og jeg vil derfor gerne på vegne af Det Radikale Venstre, Socialdemokratiet og Centrum-Demokraterne fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden

»Folketinget fastslår, at tidsplanen for ratifikation af resultatet af EU's regeringskonference fastlægges efter regeringskonferencens afslutning.

Folketinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.«
(Dagsordensforslag nr. D 15).

Første næstformand (Ivar Hansen):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (Se ovenfor). Også dette dagsordensforslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jeg synes, fru Elisabeth Arnold får lov at slippe lidt let, hvis hun ikke får nogen yderligere spørgsmål.

Det er jo altså lige blevet klargjort her, at det ikke er Enhedslistens formulering, men en formulering fra Det Radikale Venstres landsmøde ikke for fem år siden, men faktisk fra i år. Derfor vil jeg spørge fru Elisabeth Arnold, om afvisningen af dette dagsordensforslag betyder, at Det Radikale Venstre nu har ændret holdning til spørgsmålet.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil sige, at det ikke er ganske nemt at stille Det Radikale Venstre tilfreds. Nu siger fru Elisabeth Arnold, at det ikke skal være Enhedslisten, der bestemmer, og det er jeg ikke enig i, men jeg må jo erkende, at seks mandater ikke rækker til et flertal i Folketinget.

Men så siger vi, at det skal være Det Radikale Venstre, der bestemmer. Fru Elisabeth Arnold opfordrer ligefrem til, at vi skulle gøre det til en vane, men hvis vi skulle gøre det til en vane, så vil jeg i hvert fald opfordre til, at Det Radikale Venstre også følger sine egne beslutninger, for vi kan jo godt blive noget skuffede, hvis vi skul-

le gøre det til en vane, og vi så gang på gang skulle opleve, at Det Radikale Venstre ikke er at finde, når partiets egne beslutninger skal udføres i virkelig praksis.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Jeg vil da også gerne stille et spørgsmål til fru Elisabeth Arnold, for skal det forstås sådan, at den opfordring, som kom fra det radikale landsmøde den 14.-15. september til den radikale folketingsgruppe, nu er afvist? Er det sådan, jeg skal forstå det med den afværgedagsorden, der er fremsat? Og er den afværgedagsorden, man så kommer med, ikke meget udflydende?

Altså noget med en tidsplan kan jo indebære alt. Det kan indebære, at man træffer en beslutning, når regeringskonferencen er færdig, og at man først vil have en folkeafstemning 5 år efter eller sådan noget. Er det ikke muligt at komme lidt tættere på, hvad man mener med tidsplan, og hvornår vi skal ratificere Traktaten? Det vil da være rart for os andre, så vi kan overveje det, når vi skal stemme i morgen.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Hr. Keld Albrechtsen siger, at seks mandater ikke er et flertal i Folketinget. Det er otte mandater som bekendt heller ikke, men hr. Keld Albrechtsen startede jo med et groft fejlцитat fra Det Radikale Venstres landsmøderesolution, vil jeg sige.

Hr. Keld Albrechtsen sagde nemlig, at Det Radikale Venstres landsmøde opfordrede den radikale folketingsgruppe til at sikre, at ratifikationen påbegyndes på et bestemt tidspunkt, og det mener jeg er en utilladelig overvurdering af Det Radikale Venstres folketingsgruppes formåen her i det politiske liv, hvor vi altså som sagt kun råder over otte mandater, og det er måske et udtryk for den store selvbevidsthed, som Det Radikale Venstres landsmøde ofte udstyrer sig selv med. Det skal vi ikke bebrejde dem. De har al mulig grund til at have den, den selvbevidsthed.

Men vi kan ikke forhindre, at Det Radikale Venstres landsmøde vedtager opfordringer til Det Radikale Venstres folketingsgruppe om at arbejde for nogle ting. Dem følger jeg også, og jeg retter mig efter den vedtagelse, der er vedtaget på Det Radikale Venstres landsmøde.

Det udelukker ikke, at vi vedtager den dagsorden, jeg netop har foreslået.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Nu har der jo i Folketinget ofte været diskussioner om dagsordenens længde. Denne kan ikke beskyldes for at være for lang og for detaljeret.

Til gengæld kan man sådan set være lidt i tvivl om, hvad der står på de to linjer. Den sidste linje forstår jeg, det er den, hvor der står: »Folketinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.« Den har jeg forstået. Det kan også være, det er det, det hele handler om, sådan at vi kunne have nøjedes med den.

Men det er svært at blive rigtig ophidset over og være imod, at Folketinget fastslår, at tidsplanen for ratifikationen af resultatet af EU's regeringskonference fastlægges efter regeringskonferencens afslutning.

Tidsplanen: Det er jo svært at være direkte imod det, men man kan heller ikke være for det, når man nu sådan set er for hr. Keld Albrechtsens forslag. Så jeg tror såmænd, mit besindige råd vil være, at da der ikke står ret meget i den her dagsorden, så vil jeg undlade at stemme, hvis der skulle ske det, at den kom først til afstemning – altså hvis der er nogle, der er så begejstrede for den, at det er den, der kommer først til afstemning. Det tror jeg vil blive min konklusion efter dette fremragende stykke papirs fremkomst her.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Hr. Kent Kirk – frafalder. Så kan vi gå videre i talerrækken. Jeg vil bede ordførerne markere, hvis man ønsker ordet.

Det gør fru Annette Just.

Annette Just (FP):

Jeg har lyttet med stor, stor interesse til de sidste indlæg her. Fru Elisabeth Arnold har været oppe på talerstolen og sige, at hun som radikalt medlem her i Folketinget selvfølgelig vil støtte den resolution, som jeg går ud fra er taget fra hendes eget landsmøde, og som er blevet citeret i et motiveret dagsordensforslag fremsat af Enhedslisten.

Sådan sagde hun det ikke helt, det ved jeg godt. Hun sagde, at selvfølgelig ville hun stå inde for, at hun vil følge de dér motiverede dagsordener, der er blevet besluttet på Det Radikale Venstres landsmøde, men hun vil i øvrigt gå imod det forslag, som er blevet fremsat af Enhedslisten, som er identisk med det forslag.

I stedet for at der sandsynligvis skal stå, at idet landsmødet opfordrede Det Radikale Venstre til at arbejde for . . . , så står der nu: »Idet Folketinget opfordrer regeringen til at arbejde for . . .«, og det har hr. Steen Gade allerede sagt er noget sludder. Vi skal ikke opfordre regeringen, vi skal pålægge regeringen at arbejde for det.

Ikke desto mindre går Elisabeth Arnold op og kommer med en motiveret dagsorden, hvor der ikke står en lyd, rent ud sagt. Det er der også blevet lavet grin med. Der er jo ikke nogen, der kan have noget imod det, men der er sandelig en masse, der kan have noget imod, at der overhovedet ikke står noget i en sådan motiveret dagsorden.

Så ved jeg egentlig talt ikke, hvorfor i alverdens riger og lande vi overhovedet skal tage EU-debatten seriøst, hvis det er den måde, et regeringsparti tackler vores EU-politik på, at det er flintrende bedøvende ligegyldigt, hvad man står på landsmødet og vedtager med store ord. I det øjeblik, man kommer ind i Folketingsalen, vil man ikke engang være ved det, man tør ikke engang at stemme for det, fordi det er fremsat af et andet parti.

Det vil sige, hvis hele oppositionen sagde: Jamen det er fint, vi er faktisk enige i, hvad der står i den kopi fra Det Radikale Venstres landsmøde, og vi kan – jeg var lige ved at sige pokker mig – så at sige ikke være imod den vedtagelse, som Det Radikale Venstre har lavet på deres landsmøde, for det vil være dumt, dumt, dumt at sende noget ud til en folkeafstemning, inden vi har fået afgjort, om den forrige folkeafstemning var grundlovsstridig eller ej.

Ikke desto mindre går fru Elisabeth Arnold op på denne talerstol og siger – uden at sige det direkte – sandsynligvis af principielle grunde og for at bevare det gode venskab i regeringen, at så vil hun altså finde på noget helt andet. Jeg synes, at vi er ved at tabe hele EU-debatten, og det er trist. Det er meget mere trist end det, der måske var lagt op til: bare et lille drilleri.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hr. Ove Fich tror jeg endda indledte sin socialdemokratiske ordførertale under denne her forespørgselsdebat med at sige, at det var en besynderlig manøvre, der var foretaget af forespørgerne. Tillad mig at sige, at stilskiftet jo ikke er foretaget af forespørgerne. Stilskiftet er foretaget af regeringen og regeringspartierne.

Den praksis, vi havde sidste år i sidste folketings-samling omkring de her debatter, var jo netop, at alle partier gik sammen om en fælles forespørgselsdebat, som henvendte sig både til statsministeren og til udenrigsministeren, og at der så var anledning til både at gøre sine bemærkninger gældende omkring regeringskonferencen, men også at stille dagsordensforslag.

Så stilskiftet er altså foretaget af regeringen, som nu vælger i det her folketingsår at komme med en redegørelsesdebat, hvor der netop ikke kan fremsættes dagsordensforslag, og det er klart, at det levner alene muligheden for, at vi, der også ønsker at have muligheden for at fremsætte dagsordensforslag, så anmelder en forespørgselsdebat efterfølgende.

Jeg må sige, jeg synes ikke, at det er en særlig praktisk udvej. Jeg synes ikke, det er hensigtsmæssigt for Folketingets arbejds metode, men det skal jeg ikke blande mig i. Det er selvfølgelig regeringens ret at komme med en redegørelse, som vi så kan debattere, lige så vel som det så er Folketingets partiers ret at rejse en forespørgselsdebat efterfølgende, hvor vi så har mulighed for at fremsætte dagsordensforslag. Så tillad mig bare som en af forespørgerne at komme med den bemærkning til hr. Ove Fich's bemærkninger.

Så gemte jeg to bemærkninger fra redegørelsesdebatten til forespørgselsdebatten, fordi jeg rent faktisk mener, der er så meget at diskutere omkring EU-sagen, at vi sagtens kan udfylde både en redegørelsesdebat og en forespørgselsdebat, hvis ellers ordførerne har lyst. De to områder, jeg gemte, var punkt 1, om det er lykkedes for regeringen og det er lykkedes for Folketingets flertal at inddrage den danske befolkning i EU-debatten, som man jo har afsat midler til, og som man har sat som det erklærede mål. Og det andet er naturligvis grundlovssagen.

Ganske kort om det første mener jeg ikke, og Dansk Folkeparti mener ikke, at det generelt er lykkedes Folketingets flertal at inddrage befolkningen i en markant debat om EU-sagen. Det synes vi er et problem, og vi mener rent faktisk, at den eneste måde at løse problemet på er at inddrage den danske befolkning effektivt i fastlæggelsen af de danske synspunkter. Det har man ikke gjort, og jeg tror, at de fleste i den danske befolkning har den opfattelse, at man herinde fra Folketingets side kører hen over hovedet på befolkningen. Og man har jo ikke nogen sikkerhed for fra regeringens side, selv om der

måske er et flertal i Folketinget, der står bag regeringens linje, at der er folkelig opbakning til regeringens linje på regeringskonferencen.

Vi ved, at der går et skel mellem Folketinget og befolkningen på det her område, og derfor kunne man godt have troet, at der blev gjort en større indsats for virkelig at få inddraget befolkningen i de her spørgsmål.

Men skal man endelig sige noget om det, så er det jo – og det er måske også derfor, vi så gerne vil have befolkningen mere inddraget – at jo bedre oplyst befolkningen er om EU-sagen, jo mere skeptisk er befolkningen rent faktisk over for EU. Det er jo et gennemgående træk, at i Danmark, hvor man er meget oplyst, på trods af at man ikke får udbredt regeringskonferencedebatten, er der en meget stor skepsis over for EU. I de lande, hvor graden af information om EU-forhold er mindre, har vi set, at der er befolkningens tilslutning til EU også større. Det er jo tankevækkende, og det kunne måske have noget at gøre med, hvor mange bestræbelser der skal gøres for reelt at få bredt debatten ud til at omfatte befolkningen og ikke kun politikere og en snæver elite uden for politikernes kredse.

Lad mig sige om grundlovssagen: Folketingets flertal har efter Dansk Folkepartis opfattelse afvist at sikre en fair retssag i grundlovssagen. Det har Folketingets flertal gjort ved at nægte udlevering af det materiale, som sagsøgerne har ønsket, og det er jo noget, som retten også behandler. Retten behandler jo – Østre Landsret har behandlet, Højesteret skal muligvis behandle, hvis anken går igennem – spørgsmålet om, hvorvidt regeringen skal anmodes om at udlevere papirer. Men Folketingets flertal har besluttet på egen hånd, at man ikke udleverer papirer, som er fortroligt stemplede.

Tillad mig at sige, at det er for Dansk Folkeparti fuldstændig uforståeligt, at man tilbageholder de papirer, som sagsøgerne har ønsket til grundlovssagen, naturligvis medmindre det er, fordi flertallet er bange for, at hvis man udleverer papirerne, så styrker det sagsøgernes sag over for regeringen. Det er den eneste saglige hensigt, der kan ligge bag, at et flertal ikke vil udlevere papirerne. For normalt siger man jo herindefra, at man har fortrolighed omkring EU-papirer, fordi alternativet er, at det vil svække regeringens stilling i forhandlingerne med de andre EU-lande. Men sagen er, at de papirer, sagsøgerne har ønsket, relaterer sig til perioden fra 1973-1980, og der er vist ikke nogen, der endnu har vovet at påstå, at det er farligt for en

dansk forhandlingsposition at udlevere de her papirer.

Jeg mener rent faktisk, at det også har noget med regeringskonferencen at gøre. Det har også noget at gøre med, når vi til sin tid skal ratificere, for det har noget at gøre med den folkelige forståelse for EU-spørgsmålet.

Hvordan vil man etablere en folkelig forståelse for EU-sagen, hvis man hele tiden giver det indtryk, at man forsøger at tilbageholde de papirer, som sagsøgerne ønsker for at kunne føre en fair retssag? Bag det ligger jo hele tiden ideen eller tanken om eller frygten for, at vi så får en dom til sin tid, først i Østre Landsret, senere i Højesteret, som ikke er udtryk for den rigtige retsstilling, som ikke er udtryk for den rigtige juridiske indgang til det her, men som er udtryk for, at ikke alle papirer har været tilgængelige, og dermed har man ikke kunnet få hele sagens indhold frem i retssagen.

Det synes jeg må give anledning til en vis form for tænkning, også hos regeringspartierne. Jeg håber, at den tænkning gør, at man besinder sig og kommer tilbage på sporet, der hedder, at vi skal sikre en fair retssag, også når det inkluderer, at fortrolige papirer fra Europaudvalget, som ikke har nogen relevans til en dansk forhandlingsposition, naturligvis gives fri til sagsøgernes brug i retssagen, så de to parter i rets-sagen ligestilles.

Så skal jeg afslutningsvis med hensyn til de to forslag om motiveret dagsorden, der ligger, spørge fru Elisabeth Arnold, der jo siger, at vi gerne må gøre det til en vane at stille forslag, som er afskrifter fra Det Radikale Venstres landsmøde, hvad det nytter, hvis Det Radikale Venstre så stemmer imod. Så nytter det jo ikke meget at stille forslag, som kommer fra Det Radikale Venstres landsmøde.

Jeg må sige, jeg synes, det er mærkværdigt, at fru Elisabeth Arnold også starter sit ordførerindlæg under forespørgselsdebatten med at klandre, at vi er nogle, der rejser en forespørgselsdebat for at kunne stille et dagsordensforslag, hvorefter hun selv fremsætter et dagsordensforslag. Det er ret selvmodsigende, synes jeg, den måde både hr. Ove Fich, men også fru Elisabeth Arnold har argumenteret på omkring denne forespørgselsdebat. Men det dækker jo selvfølgelig over en ubehagelig kendsgerning for Det Radikale Venstre, der må konstatere, også når de hører denne debat ude i landet, at det, der er vedtaget på Det Radikale Venstres landsmøde for ganske kort tid siden, ikke

engang har båret så meget frugt, at Det Radikale Venstre her i Folketinget kan tilslutte sig en dagsorden, der er en nøjagtig afskrift af Det Radikale Venstres landsmødes beslutning.

Det, jeg tror, alle gudskelov forstår, er, at når man foreslår en afværgedagsorden, så er det selvfølgelig for at undgå det dilemma, man kunne komme i, hvis man skulle stemme for eller imod det dagsordensforslag, som hr. Keld Albrechtsen tidligere har læst op. Jeg er ikke enig med dem, som har sagt, at det dagsordensforslag, som er foreslået af regeringspartierne, ikke har indhold. Jeg er ikke enig, når hr. Steen Gade eksempelvis siger, at det ikke har indhold. Det er ganske kort, ganske vist, men det har indhold, for det holder jo muligheden åben for, at man kan ratificere, uden at grundlovssagen er slut. Dermed har det jo også et reelt indhold, og derfor strider det efter min overbevisning direkte imod det, Det Radikale Venstres landsmøde vedtog.

Jeg skal bare sige, at Dansk Folkeparti naturligvis fuldt og helhjertet kan støtte ønsket og dagsordensforslaget om, at ratifikationen af resultatet af regeringskonferencen først påbegyndes, når der foreligger en endelig afgørelse i retssagen om Maastricht-Traktatens forhold til grundloven. Derfor kan vi naturligvis, når det forhåbentlig kommer til afstemning i morgen – det gør det jo nok ikke, men hvis det kom – i hvert fald stemme for det.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Jeg må nødvendigvis tage ordet for at afvise den helt urimelige udlægning af det forløb, der har været omkring dokumenterne og landsrettens behandling af en retssag.

Det er en helt urimelig udlægning, hr. Kristian Thulesen Dahl her har givet. Domstolen har truffet sin afgørelse, og jeg synes, at det er upassende, at vi herfra kommenterer domstolens afgørelse. Den fik ikke et udfald, som hr. Kristian Thulesen Dahl kunne lide, men det er jo ikke det, der er afgørende. Domstolene er uafhængige af os, og jeg synes ikke, det er passende at rette en sådan kritik og udlægning.

Og lad mig så om det andet spørgsmål sige – jeg kan ikke nære mig – at jeg er ganske overbevist om, at det radikale landsmøde er meget trygt ved, at det er den radikale folketingsgruppe, der administrerer Det Radikale Venstres landsmødes beslutninger og hverken Enhedslisten eller hr. Kristian Thulesen Dahl.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg skal blot sige tak for de indlæg, der har været til støtte for dagsordenen, som jo da immervæk fire partier i Folketinget kan støtte. Man kunne da også håbe, at hr. Kirk, hvis han får en god nattesøvn, hvad jeg i høj grad ønsker ham, også kunne nå frem til det resultat hen ad morgenstunden, inden vi skal stemme, at det faktisk er den bedste af dagsordenerne.

Hr. Kirk udtrykte jo efter min mening med rette nogen skepsis over for, hvad der egentlig er indholdet i regeringspartierne forslag til motiveret dagsorden. Jeg kan ikke se rettere, end at indholdet er, at man vil holde muligheden åben for at gå i gang med ratifikation, muligvis endog uden folkeafstemning, inden retssagen er afgjort.

Det synes jeg er et dybt beklageligt signal at sende ud oven i en situation, hvor beslutningsprocessen i forvejen er behæftet med alle mulige mangler.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg skal ganske kort gøre det synspunkt gældende, at det er rigtigt, som udenrigsministeren siger, at Østre Landsrets kendelse ikke faldt ud, som jeg kunne ønske mig, men det har vi haft en tidligere situation, hvor den heller ikke gjorde. Der gik Højesteret ind og satte tingene på plads. Det kunne også tænkes, at Højesteret gør det i denne her situation. Det må vi jo afvente at se.

Det er rigtigt, som ministeren siger, at domstolene er uafhængige, og sådan bør det og skal det være. Mit synspunkt er alene det, at Folketinget faktisk har haft mulighed for at tage stilling til, om man selvstændigt og af egen drift ville udlevere de her papirer. Det har Dansk Folkeparti kæmpet for, at Folketinget gjorde, men et flertal herinde har afvist at udlevere papirerne på trods af den generelle diskussion om åbenhed, som vi hele tiden har. Og det på trods af at de papirer, som er blevet ønsket, ikke har noget som helst med en dansk forhandlingsposition at gøre.

Det er derfor, at jeg siger, at man så kan frygte, at det, Folketingets flertal forsøger, er at holde hånden over nogle papirer, som reelt, hvis de kom frem til retssagen, ville være til hjælp for sagsøgerne og bestemt ikke til hjælp for regeringens standpunkt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Som tidligere meddelt vil afstemningen om de dagsordensforslag, der er fremsat af Keld Albrechtsen og Elisabeth Arnold m.fl., blive foretaget i mødet i morgen.

Den sidste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 51:

Forslag til folketingsbeslutning om ratifikation af Europaaftale om oprettelse af en association mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater, der optræder inden for rammerne af Den Europæiske Union på den ene side og Republikken Slovenien på den anden side af den 10. juni 1996.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen). (Fremsat 30/10 96).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Ove Fich (S):**

Socialdemokratiet siger ja til ratifikationen af Europaaftalen med Slovenien.

Det er ikke så forfærdelig lang tid siden, at en delegation fra Europaudvalget besøgte Slovenien, og det var i hvert fald mit klare indtryk, at der her var tale om et land, hvor kvalifikationerne var i orden. Kun på grund af nogle specielle italienske betænkeligheder, som vi i øvrigt ikke deler, er Slovenien haltet bagud i forhold til de andre ansøgere. Det er ærgerligt, og derfor haster det med en hurtig ratifikation.

I øvrigt: Når jeg ser på fremsættelsesskrivelsen fra udenrigsministeren, er der en ting, som stikker lidt i øjnene. Det er, at udenrigsministeren gør rede for, at der er en række lande med Europaafalter, hvor disse endnu ikke er ratificeret. Det gælder de baltiske lande. Selv om det nu er et år siden, Danmark ratificerede aftalerne med de baltiske lande, har næsten halvdelen af EU-landene fortsat ikke ratificeret disse aftaler.

Det mener jeg er komplet uacceptabelt. Jeg mener, at vi alle sammen her i Folketinget bør tage kontakt til vore kolleger i andre lande og presse på, for at de får tilendebragt denne ratifikation. Og jeg vil gerne opfordre regeringen til